

Warunki techniczne publikacji oraz struktura dokumentu elektronicznego Deklaracji Dostępności

Wstęp.

Na podstawie art. 12 pkt 7 ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. poz. 848), dalej zwanej „ustawą o dostępności cyfrowej”, niniejszy dokument określa warunki techniczne publikacji Deklaracji Dostępności oraz strukturę dokumentu elektronicznego Deklaracji Dostępności.

Ustawa o dostępności cyfrowej zobowiązuje w art. 10 podmioty publiczne do sporządzania i publikowania Deklaracji Dostępności. Celem publikacji Deklaracji Dostępności jest umożliwienie zapoznania się z informacjami dotyczącymi dostępności podmiotu publicznego. Informacje te przydadzą się przede wszystkim osobom z niepełnosprawnościami, które będą dzięki temu wiedzieć, jakie pomoce czy rozwiązania wspierające są dostępne w odniesieniu do danego podmiotu.

Warunki techniczne odnoszą się zarówno do Deklaracji Dostępności strony internetowej, jak i Deklaracji Dostępności aplikacji mobilnej. Używane pojęcie „strona internetowa” należy w przypadku aplikacji mobilnej zamieniać na „aplikacja mobilna”. Różnice pomiędzy Deklaracjami Dostępności strony internetowej i aplikacji mobilnej są opisane w treści warunków technicznych.

Deklaracja dostępności jest przygotowana w formacie HTML, w jego dowolnej wersji.

Deklaracja dostępności spełnia wymagania zawarte w art. 5 ustawy o dostępności cyfrowej, nawet jeżeli sama strona internetowa lub aplikacja mobilna ich nie spełnia. Oznacza to, że Deklaracja Dostępności musi być w pełni dostępna cyfrowo.

Warunki techniczne

Umieszczenie linków do Deklaracji Dostępności

- Na stronie internetowej

Link do Deklaracji Dostępności strony internetowej powinien być łatwy do odnalezienia na stronie głównej, wczytywanej jako pierwsza po wpisaniu adresu strony internetowej lub w miejscu zawsze wyświetlanym na wszystkich podstronach strony internetowej na przykład w stopce lub nagłówku. Dobrą praktyką jest umieszczenie w nagłówku wszystkich podstron strony internetowej metatagu zawierającego link do Deklaracji Dostępności, według poniższego wzoru:

```
<meta name="deklaracja-dostepności" content="http://xxx">
```

gdzie xxx jest adresem internetowym Deklaracji Dostępności strony internetowej.

- W aplikacji mobilnej

Link do Deklaracji Dostępności aplikacji mobilnej powinien być opublikowany na stronie internetowej podmiotu publicznego, najlepiej na stronie internetowej podmiotu publicznego poświęconej tej aplikacji. Link do Deklaracji Dostępności aplikacji mobilnej powinien znajdować się także w samej aplikacji mobilnej, na przykład w sekcji pomocy oraz w opisie aplikacji mobilnej umieszczonym w sklepie z aplikacjami mobilnymi. Jeżeli aplikacja mobilna nie jest przeznaczona do pracy online, to Deklarację Dostępności należy umieścić w całości (a nie jedynie w formie linku) w tej aplikacji.

Używane identyfikatory

Niektóre elementy Deklaracji Dostępności zaopatrzone są w identyfikatory (atrybut id) ułatwiające ich odnalezienie przez oprogramowanie. W Deklaracji stosowane są poniższe identyfikatory:

- **a11y-deklaracja:** Nagłówek poziomu 1 z tytułem dokumentu „Deklaracja dostępności” – przykład:
<h1 id="a11y-deklaracja"> Deklaracja dostępności</h1>;
- **a11y-wstep:** obowiązkowe oświadczenie o dostępności;
- **a11y-podmiot:** nazwa podmiotu publicznego;

- **a11y-url**: adres strony internetowej lub aplikacji mobilnej do pobrania;
- **a11y-data-publikacja**: data opublikowania strony internetowej lub wydania aplikacji;
- **a11y-data-aktualizacja**: data ostatniej aktualizacji strony internetowej lub aplikacji mobilnej;
- **a11y-status**: status pod względem zgodności z ustawą o dostępności cyfrowej;
- **a11y-ocena**: link do dokumentu z analizą o nadmiernym obciążeniu. Identyfikator jest opcjonalny;
- **a11y-data-sporzadzenie**: data sporządzenia Deklaracji Dostępności;
- **a11y-audyt**: nazwa podmiotu zewnętrznego, który przeprowadził badanie dostępności. Identyfikator jest opcjonalny;
- **a11y-kontakt**: sekcja z danymi kontaktowymi;
- **a11y-osoba**: imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za kontakt w sprawie niedostępności (osoba kontaktowa);
- **a11y-email**: adres poczty elektronicznej osoby kontaktowej – przykład:
dostepnosc@podmiot-publiczny.pl;
- **a11y-telefon**: numer telefonu do osoby kontaktowej;
- **a11y-procedura**: opis procedury wnioskowo-skargowej;
- **a11y-architektura**: sekcja z informacjami o dostępności architektonicznej.
- **a11y-aplikacje**: sekcja z informacjami o aplikacjach.

Identyfikatory są bezpośrednio powiązane z informacjami, które identyfikują. Są dodawane do znaczników, w których zawarte są informacje, a jeżeli takich znaczników nie ma, należy dodać odpowiednio znaczniki DIV lub SPAN.

Daty umieszczone w treści Deklaracji Dostępności powinny mieć format rrrr-mm-dd, na przykład 1970-03-12 oznacza 12 marca 1970 roku.

Struktura i nagłówki w Deklaracji Dostępności

W przykładach deklaracji dostępności dla uproszczenia posługujemy się nagłówkami h1 oraz h2. W praktyce jednak nagłówki mogą być dowolne, muszą one jednak spełniać określoną zależność hierarchiczną, tzn. nagłówek określony w dokumencie i w przykładach jako h2, powinien być niżej w hierarchii od nagłówka określanego w dokumencie i przykładach jako h1.

Tytuł „Deklaracja dostępności” jest umieszczony w nagłówku poziomym 1 (h1) z identyfikatorem „a11y-deklaracja”. Po tym tytule następuje właściwa treść deklaracji. Jej opis znajduje się poniżej w rozdziale „Zawartość deklaracji dostępności”.

Po treści właściwej umieszczone są dwie sekcje: „Informacje zwrotne i dane kontaktowe” oraz „Dostępność architektoniczna”. Nazwy tych sekcji umieszczone są w nagłówkach poziomym 2 (h2) z odpowiednimi identyfikatorami. Opis tych sekcji znajduje się poniżej w rozdziałach odpowiednio „Informacje zwrotne i dane kontaktowe” oraz „Dostępność architektoniczna”. Jeżeli podmiot publiczny udostępnia aplikacje mobilne, dodaje jeszcze trzecią sekcję „Aplikacje mobilne”.

Uwagi wstępne

Należy zwrócić szczególną uwagę na to, czy podany w niniejszych warunkach technicznych tekst dotyczący danego elementu Deklaracji jest przykładem czy obowiązkową formułą. W przypadku przykładu podany tekst można zmieniać, o ile wymagana przekazywana treść nie ulegnie zmianie, tzn. zachowane zostaną najważniejsze informacje. W przypadku obowiązkowej formuły należy przekleić dokładnie całą jej treść, uzupełniając jedynie brakujące dane.

Podane w dokumencie identyfikatory są wymagane, jednak oprócz nich można nadal używać również innych znaczników klas czy identyfikatorów – nie zakłóci to działania narzędzi wspomagających osoby niepełnosprawne.

Zawartość Deklaracji Dostępności

W tej sekcji przedstawione są ogólne informacje dotyczące nazwy podmiotu publicznego, dat publikacji i aktualizacji itp.

Wstęp Deklaracji

Po tytule „Deklaracja dostępności” umieszcza się następujący tekst oznaczony identyfikatorem „a11y-wstep”:

- W przypadku strony internetowej:

*Nazwa podmiotu publicznego zobowiązuje się zapewnić dostępność swojej strony internetowej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Oświadczenie w sprawie dostępności ma zastosowanie do strony internetowej **nazwa strony internetowej**.*

- W przypadku aplikacji mobilnej:

*Nazwa podmiotu publicznego zobowiązuje się zapewnić dostępność swojej aplikacji mobilnej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Oświadczenie w sprawie dostępności ma zastosowanie do aplikacji mobilnej **nazwa aplikacji mobilnej**.*

W miejsce „Nazwa podmiotu publicznego” wpisuje się nazwę podmiotu, na przykład Ministerstwo Cyfryzacji, Urząd miasta Andrychów, Powiatowy Urząd Pracy w Wołominie. Element „Nazwa podmiotu publicznego” oznaczony jest identyfikatorem „a11y-podmiot”.

W miejsce „nazwa strony internetowej” lub „nazwa aplikacji mobilnej” należy podać nazwę strony internetowej, na przykład „strona internetowa Powiatowego Urzędu Pracy w Pabianicach” lub nazwę aplikacji mobilnej, na przykład „mObywatel”. Nazwa strony internetowej lub aplikacji mobilnej jest linkiem do strony internetowej lub w przypadku aplikacji mobilnej do miejsca, z którego można pobrać aplikację mobilną, jeśli takie istnieje. Do linku należy dodać identyfikator „a11y-url”.

Przykłady ze znacznikami i przykładowymi danymi:

- W przypadku strony internetowej

`Urząd miasta Pabianice zobowiązuje się zapewnić dostępność swojej strony internetowej zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Oświadczenie w sprawie dostępności ma zastosowanie do strony internetowej urzędu Pracy w Pabianicach.`

- W przypadku aplikacji mobilnej

`Ministerstwo Cyfryzacji zobowiązuje się zapewnić dostępność swojej aplikacji mobilnej zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Oświadczenie w sprawie dostępności ma zastosowanie do aplikacji mObywatel.`

Daty publikacji i aktualizacji

Następnie podaje się daty publikacji i ostatniej istotnej aktualizacji strony internetowej lub aplikacji mobilnej. Za istotną aktualizację uważa się taką, która może mieć wpływ na kwestie dostępności

cyfrowej. Datę publikacji oznacza się identyfikatorem „a11y-data-publicacja”. Datę aktualizacji oznacza się atrybutem „a11y-data-aktualizacja”. Zapis może wyglądać następująco:

- W przypadku strony internetowej:

Data publikacji strony internetowej: **data publikacji**. Data ostatniej istotnej aktualizacji: **data ostatniej aktualizacji**.

- W przypadku aplikacji mobilnej:

Data publikacji aplikacji mobilnej: **data publikacji**. Data ostatniej istotnej aktualizacji: **data ostatniej aktualizacji**.

W miejsce „data publikacji” wpisuje się datę publikacji strony internetowej w formacie rrrr-mm-dd (np. 1970-03-12 oznacza 12 marca 1970 roku). W miejsce „data aktualizacji” wpisuje się datę ostatniej istotnej aktualizacji również w formacie rrrr-mm-dd.

Przykłady:

- W przypadku strony internetowej:

Data publikacji strony internetowej: `2019-02-25`. Data ostatniej istotnej aktualizacji: `2019-07-27`.

- W przypadku aplikacji mobilnej:

Data publikacji aplikacji: `2019-02-25`. Data ostatniej istotnej aktualizacji: `2019-07-27`.

Status pod względem zgodności z ustawą

Następnie podmiot publiczny wskazuje status pod względem zgodności, wybierając jedną z możliwości oznaczoną identyfikatorem „a11y-status”. Treść statusu jest dokładnie taka, jak jeden z wymienionych poniżej:

- W przypadku strony internetowej:

1. Strona internetowa jest **zgodna** z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.
2. Strona internetowa jest **częściowo zgodna** z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych z powodu niezgodności lub wyłączeń wymienionych poniżej.
3. Strona internetowa jest **niezgodna** z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Niezgodność (niezgodności) lub wyłączenia wymieniono poniżej.

- W przypadku aplikacji mobilnej:

1. Aplikacja mobilna jest **zgodna** z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.
2. Aplikacja mobilna jest **częściowo zgodna** z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych z powodu niezgodności lub wyłączeń wymienionych poniżej.
3. Aplikacja mobilna jest **niezgodna** z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Niezgodność (niezgodności) lub wyłączenia wymieniono poniżej.

Jeżeli podmiot publikujący Deklarację wybiera opcję 2 lub opcję 3, poniżej zamieszcza informacje:

- które wymagania nie zostały spełnione, na przykład "filmy nie posiadają napisów dla osób głuchych", „formularz kontaktowy nie posiada dowiązanych etykiet tekstowych”, „mapa placówek medycznych nie jest dostępna” itp.
- powody wyłączenia, na przykład „filmy zostały opublikowane przed wejściem w życie ustawy o dostępności cyfrowej”, „poprawienie dostępności strony niesłoby za sobą nadmierne obciążenia dla podmiotu publicznego”, „mapy są wyłączone z obowiązku zapewniania dostępności” itp.

W przypadku wskazania nadmiernego obciążenia jako powodu braku dostępności cyfrowej, dołącza się zatwierdzoną przez kierownika jednostki informację o przeprowadzonej analizie, o której mowa w art. 8, ust. 3 ustawy o dostępności cyfrowej. Link do wyniku analizy oznaczony jest identyfikatorem „a11y-ocena”.

Data sporządzenia Deklaracji i metoda oceny dostępności cyfrowej

Następnie podaje się informacje o dacie sporządzenia Deklaracji Dostępności oraz o metodzie przygotowania tej Deklaracji:

*Oświadczenie sporządzono dnia: **data sporządzenia**.*

A następnie jedną z dwóch metod:

1. *Deklarację sporządzono na podstawie samooceny przeprowadzonej przez podmiot publiczny.*
2. *Deklarację sporządzono na podstawie badania przeprowadzonego przez podmiot zewnętrzny: **nazwa podmiotu zewnętrznego***

W miejscu „data sporządzenia” należy wpisać datę sporządzenia Deklaracji Dostępności w formacie rrrr-mm-dd i oznaczyć ją identyfikatorem „a11y-data-sporzadzenie”.

„Podmiot zewnętrzny” to firma, osoba lub organizacja, która przeprowadziła przegląd, badanie lub audyt dostępności cyfrowej strony internetowej lub aplikacji mobilnej. Raport z informacjami powinien być podstawą do przygotowania Deklaracji Dostępności, w tym określenia poziomu dostępności i opisanie ewentualnych braków. Nazwę podmiotu należy oznaczyć identyfikatorem „a11y-audyt”.

Podmiot publiczny może zamieścić link do dokumentu zawierającego wynik przeglądu, badania lub audytu dostępności cyfrowej strony internetowej lub aplikacji mobilnej.

Przykład:

Oświadczenie sporządzono dnia: 2019-07-20.
Deklarację sporządzono na podstawie samooceny przeprowadzonej przez podmiot publiczny.

Skróty klawiaturowe

Następnie umieszcza się informację o możliwych do użycia skrótach klawiaturowych, na przykład „Na stronie internetowej można używać standardowych skrótów klawiaturowych przeglądarki”. W tym miejscu umieszcza się także informacje o ewentualnych, dodatkowo zdefiniowanych, specjalnych skrótach klawiaturowych, na przykład „Do wyszukiwarki można się przenieść za pomocą skrótu ‘/’”.

Informacje zwrotne i dane kontaktowe.

W tej sekcji podaje się informacje o sposobach kontaktowania się z podmiotem publicznym w celu zgłoszenia problemu z dostępnością cyfrową. Do nagłówka sekcji należy dodać identyfikator „a11y-kontakt”. Fragment kodu html:

```
<h2 id="a11y-kontakt">Informacje zwrotne i dane kontaktowe</h2>
```

Poniżej zamieszczony jest przykładowy tekst:

*W przypadku problemów z dostępnością strony internetowej prosimy o kontakt. Osobą kontaktową jest **imię i nazwisko do osoby odpowiedzialnej, adres poczty elektronicznej**. Kontaktować można się także dzwoniąc na numer telefonu **numer telefonu**. Tą samą drogą można składać wnioski o udostępnienie informacji niedostępnej oraz składać żądania zapewnienia dostępności.*

W odpowiednim miejscu należy wstawić imię i nazwisko osoby kontaktowej dodając identyfikator „a11y-osoba”. Podaje się także sposoby kontaktu, na przykład adres poczty elektronicznej, numer telefonu, komunikator internetowy itp. Do adresu poczty elektronicznej dodaje się identyfikator „a11y-email”. Do numeru telefonu dodaje się identyfikator „a11y-telefon”.

Przykład:

<p>W przypadku problemów z dostępnością strony internetowej prosimy o kontakt. Osobą kontaktową jest Jan Nowak, jannowak@domenapoczty.pl. Kontaktować można się także dzwoniąc na numer telefonu 321 321 321. Tą samą drogą można składać wnioski o udostępnienie informacji niedostępnej oraz składać skargi na brak zapewnienia dostępności.</p>

Informacje na temat procedury

Podmiot publiczny umieszcza informacje na temat procedury opisanej w art. 18 ustawy o dostępności cyfrowej. W tym celu dodaje fragment oznaczony identyfikatorem „a11y-procedura”. Poniższy tekst ma charakter przykładowy i można go zredagować samodzielnie, mając na względzie zgodność z przepisami i czytelność dla odbiorców:

<p id="a11y-procedura"> Każdy ma prawo do wystąpienia z żądaniem zapewnienia dostępności cyfrowej strony internetowej, aplikacji mobilnej lub jakiegoś ich elementu. Można także zażądać udostępnienia informacji za pomocą alternatywnego sposobu dostępu, na przykład przez odczytanie niedostępnego cyfrowo dokumentu, opisanie zawartości filmu bez audiodeskrypcji itp. Żądanie powinno zawierać dane osoby zgłaszającej żądanie, wskazanie, o którą stronę internetową lub aplikację mobilną chodzi oraz sposób kontaktu. Jeżeli osoba żądająca zgłasza potrzebę otrzymania informacji za pomocą alternatywnego sposobu dostępu, powinna także określić dogodny dla niej sposób przedstawienia tej informacji. Podmiot publiczny powinien zrealizować żądanie niezwłocznie, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia wystąpienia z żądaniem. Jeżeli dotrzymanie tego terminu nie jest możliwe, podmiot publiczny niezwłocznie informuje o tym wnoszącego żądanie, kiedy realizacja żądania będzie możliwa, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż 2 miesiące od dnia wystąpienia z żądaniem. Jeżeli zapewnienie dostępności cyfrowej nie jest możliwe, podmiot publiczny może zaproponować alternatywny sposób dostępu do informacji. W przypadku, gdy podmiot publiczny odmówi realizacji żądania zapewnienia dostępności lub alternatywnego sposobu dostępu do informacji, wnoszący żądanie może złożyć skargę w sprawie zapewniania dostępności cyfrowej strony internetowej, aplikacji mobilnej lub elementu strony internetowej, lub aplikacji mobilnej. Po wyczerpaniu wskazanej wyżej procedury można także złożyć wniosek do Rzecznika Praw Obywatelskich.</p>

Elementem obowiązkowym jest także dodanie linku do strony internetowej Rzecznika Praw Obywatelskich.

Dostępność architektoniczna

W sekcji „Dostępność architektoniczna” podmiot publiczny deklaruje dostępność architektoniczną swojej siedziby. Podaje przy tym adres lub adresy, jeżeli lokalizacji jest kilka, do każdej tworząc oddzielne opisy. Do nagłówka sekcji dodawany jest identyfikator „a11y-architektura”:

<h2 id="a11y-architektura">Dostępność architektoniczna</h2>

Opis dostępności architektonicznej powinien zawierać:

1. Opis dostępności wejścia do budynku i przechodzenia przez obszary kontroli.
2. Opis dostępności korytarzy, schodów i wind.
3. Opis dostosowań, na przykład pochylni, platform, informacji głosowych, pętlach indukcyjnych.
4. Informacje o miejscu i sposobie korzystania z miejsc parkingowych wyznaczonych dla osób niepełnosprawnych.

5. Informacja o prawie wstępu z psem asystującym i ewentualnych uzasadnionych ograniczeniach.

6. Informacje o możliwości skorzystania z tłumacza języka migowego na miejscu lub online. W przypadku braku takiej możliwości, taką informację także należy zawrzeć.

W tej sekcji można zawrzeć także inne informacje skierowane do osób niepełnosprawnych, na przykład opis sposobu dojazdu, inne sposoby porozumiewania się itp. Dobrymi praktykami są także umieszczenie informacji w tekście łatwym do czytania i zrozumienia, w języku migowym oraz dodanie fotografii budynku.

Podmiot może dalej umieścić dodatkowe, nieobowiązkowe informacje, na przykład:

- deklaracja o chęci osiągnięcia lub osiągnięciu poziomu wyższego od wymagań prawnych, na przykład „Na stronie internetowej kontrast spełnia wymagania WCAG na poziomie AAA”, „Zapewniamy informacje przetłumaczone na polski język migowy” itp.,
- deklarację o poprawieniu obecnej sytuacji, na przykład „Do końca 2021 roku strona internetowa zostanie w pełni dostosowana do wymagań prawnych”, „Aktualnie trwają prace nad konwersją wszystkich plików PDF do wersji dostępnych cyfrowo” itp.,
- łącze do sprawozdania z oceny dostępności strony internetowej lub aplikacji mobilnej wykonanej przez podmiot publiczny lub podmiot zewnętrzny.

Poza wspomnianymi wymaganiami Deklaracja Dostępności może zawierać również inne elementy i informacje, które mogą być użyteczne pod kątem zapewnienia i informowania o dostępności. Takie elementy mogą być dodane do Deklaracji wedle uznania.

Aplikacje mobilne

Jeżeli podmiot publiczny posiada i udostępnia aplikacje mobilne, dodaje jeszcze jedną sekcję: „Aplikacje mobilne” oznaczoną identyfikatorem „a11y-aplikacje”. W treści deklaracji wymienia te aplikacje wraz z linkami do pobrania. Może to wyglądać następująco:

Ministerstwo Cyfryzacji udostępnia następujące aplikacje mobilne:

- mObywatel w wersji dla systemu Android
- mObywatel w wersji dla systemu iOS.

Nazwy aplikacji są linkami prowadzącymi do miejsca, z którego można pobrać aplikację, na przykład do sklepu z aplikacjami.

Poza wspomnianymi wymaganiami Deklaracja Dostępności może zawierać również inne elementy i informacje, które mogą być użyteczne pod kątem zapewnienia i informowania o dostępności. Takie elementy mogą być dodane do Deklaracji wedle uznania.